

Fyra vackra och alldeles

Nya Visor

Den första:

En ynglings lidanden.

Den andra:

När linden grönskas.
(Melodi: Efter balen)

Den tredje:

Långå-Mordet.

Den fjerde:

Sjalmar och Gulda.

Pris 15 öre.

Den första:

En ynglings lidanden.

Farväll du grymma wänd i Sweden,
Du grymma wänd som glömde eden
Du swärjade en lordaskwäll,
Ja faderwäll, ja faderwäll!

Ja faderwäll, ja faderwädel,
Jag war en sträddaregesädel
I Swedens land, långt härifrån,
Nu är jag mister Johansson.

Tre dollars hafwer jag om dagen
Och är en härrkar efter lagen,
Du kunde varit mistriif nu,
Men du, du wille inte du.

Du kunde gått i hatt och hanfker
Ibland tjangtila amerikanker
Och lef på gås fett, rebbenspjäll,
Men faderwäll, men faderwäll.

Jag faderwäll ja faderwädel,
Jag hoppas Erik är såppas snädel
Att han ej slår min grymma wänd,
Fast han är sinnt och illa känd.

Jag hopas att det nötet Erker
Med fett lell arbett såppas lerker,
Att han kan gi dig bröd för dan
Och litet kaffi ifrån stan.

Jag hopas att du är belåten
Att du tog Erik och gaf på båten
En fattig sträddaregesäll,
Som nu är rik, men intet fäll.

I ensamhetens dystra tankar
Går mister Johansson och wankar,

Och tåren far på kinden fall
Som Niagabras wilba fall.

Han tänker på sin falska fleck
Som gaf sin ungdomsvänd att brecka
Af sorgens suraste butäll,
Farväll, farwädel, faderväll!

Den andra:

När linden grönskas.

Ref. Efter balen.

När vår war kommen, linden stod så grön,
För henne han gjorde sin kärleks bön,
Han högt henne lofwa med hand och mund
Att warmt henne älska i sista stund.
Men ack! hon minnes bedröfwad en qväll,
Den gång han kom för att säga farväl,
Såg henne vänligt i ögonen in,
Och sud' när han kyßt tåren från kind:

"När linden sig börjar löfwa och våren klädt jorden i skrud,
Då kommer jag åter att röfwa min rodnande unga brud.
Men till de fjerran länder, bort jag nu draga må.
Blott en af alla små flickor tänker jag på."

Nr äro gångna, det är åter vår
Och hvarje afton hon till lunden går.
Sitter så stilla med hand under kind,
Wemodigt ser hon på grönskande lind.
Här har hon så ofta timmarne talt;
"När mån' han kommer, mitt lif och mitt allt?
Tyft! genom skogen klingar högt en sång,
Det är hans stämma, hans wälfända gång!

"Linden har börjat sig löfwa, våren klädt jorden i skrud,
Nu har jag kommit att röfwa min rodnande unga brud.
Långt bort i fjerran länder, längtat jag har efter dig,
Blott en af alla små flickor tänkte på mig."

Den tredje:

Långå-Mordet.

O, hvilka hemsta bragder för dunkla ej vår tid,
Jemt mord och rån föröfwas, som södra sinnets frid;
Med rysning man sig spørjer: kan menskan till natur
Då bli så tygligt sjunken, bli grymware än djur

Nu åter har ett wilddjur uti en menskohamn,
Sin usla blodlust stillat, och tryckt i bödens famn
Sitt offer utan mistund, med hån och ord i blick;
Men hämden alltid wakar, han fri ej länge gick.

I Jemtland stebde mordet, ja det i Långå war,
Som mördarn fann sit offer och hand uppå det bar.
Han wäl sig trodde skola få stor och lycklig winst;
Men störden den blef liten och lycklig blef den minst.

En kwinna låg på bädden, hon ana intet dåd,
Så tung och lugn war sömneu, och ingen bön om nåd
Kom öfwer hennes läppar; hon dog i drömmars slöt
Och utan att det weta hon jordelifwet slöt.

Så djup, så mörk war natten emellan Jemtlands fjell
Och dystert är det töcken, som döljer himlens pell,
Då mördarn undan smyger, så tygt på blodig stig;
Men länge åt sin gerning han fick ej glädja sig.

Helt snart fann han sig gripen och uti godt förwar,
Och i den dystra cellen nu riklig tid han har,
Att grunda på sin handling, men nog ej ångerns röst
Skall inom honom wakna, den wäcks ej i hans bröst.

Ty nog war han förhärdad, en äkta brottets son,
Ej mordet war hans första, hans enda lärospån.
I fångfel förr han suttit, det blekt hans hy och hår.
På Långholmen han warit förut i åtta år.

I juli förra året han fri blef derifrån,
Hans wäg gick då mot norden att öfwa nya rån,
Och nu han får wäl åter till Långholmen bli förb,
Der kan han hela lifwet få njuta af sin störd.

Jag får här sluta rimmen, då dyfter är min fång,
Jag ej mer vågar sjunga, ty visan blir för lång
Om Lindqvist, som nu sitter i dyfter, skumhölj'd cell
Och rufvar öfver mordet bland Jemtlands stöna fjell.

(Eftertryck förbjudes enligt tryckfrihetsförordningen.)

Författare: J. Johansson, Frånsta.

Den fjerde:

Sjalmar och Gulda.

På blomsterklädd fulle satt Sjalmar och qvab
Om forntida bragder en gång
Och liljornas sijeltar och rofornas blad
Sig bugade djupt wid hans fång,
Och foglarne sutto så tylla på träden,
Och gyllene azen på gungande säden,
De nickade bifall och värwindens flätt
Mildt smekte hans panna, hans frigista drägt.

Och hela naturen förnygrad och stön
Och mild i deß festliga skrud,
Med uyslättad blomkrans och wärmantel grön
Nu log som en långtande brud
Och glädjens och ärans och kärlekens minne,
De höllo sitt färgglas för ynglingens sinne,
Och hoppet med wingar af guldblätad glans
Ljust bjöd honom ryktets owansliga frans.

Då nalkades Gulda och drömmen försvann
För ynglingens tjusande syn,
Han såg endast henne, såg rodna'n som brann,
Lift purpur på snöhwita hyn,
Han tyckte en tår från deß strålande öga,
Han tänkte på werlden och sorgerna föga,
Lycksalig han sjönk i den tillbeddas famn
Och glömde bort ära och rykte och namn.

Du älskar mig, Gulda, och jorden mig bär,
Bland roser på daggpärlors stig;
Du älskar mig, Gulda, och sällheten är
Ej mera en främling för mig;
Ty ledsnadens tomhet och saknadens smärta,
De finna ej vägarne mer till mitt hjerta;
Ty nu är naturen, o flicka! med dig
En paradís-trädgård, ett eden för mig.

Men swiker du mig, si då slocknar min sol,
Då brister af ångest mitt bröst;
Då finnes på jorden från pol och till pol
Ej något som skänker mig tröst.
Så swär mig nu Gulda wid himlen som hör mig,
Att aldrig mig glömma hwart ödet än för mig,
Att wara mig trogen i lif och i död,
Att älska din Hjalmar i lust och i nöd.

Min Hjalmar, sad' Gulda med ljuf melodi,
Och tillslöt hans mun med en kyß,
Hur ofta jag sagt dig, jag trogen skall bli,
Detsamma jag swor dig ju nyß,
Så swär jag ännu wid en himmel som hör mig,
Att aldrig dig glömma hwart ödet än för dig;
Att blott för min Hjalmar jag klär mig till brud
Och swiker mig eden så straffe mig Gud.

Och sjunken war solen och fullmånen log
Så mildt mot vårt älskande par,
Kring kullen sin dimslöja astoneu drog,
Och ändå så sutto de qwar;
Dock måste till olika hyddor de wandra,
Men swuro än högt att bli trogna hwarandra,
Och Gulda hon lofwade möta sin wän
Wid nästa dags stymning på kullen igen.

Så lefde den lycklige Hjalmar en tid
Och sommaren flydde sin kos.
Med sommaren flydde den gyllene frid,
Sitt dagens förwisknade ros;
Ty nu utbrast krigets förödande låga,
Från förjande mön måste Hjalmar nu tåga

I härnad, och Gulda med kärlekens glöd,
Hon swor honom trohet i lif och i död.

Ett år war han borta och fridens oliv
Nu wärte i riket på nytt;
Slut war nu det grymma, det blodiga lif,
Och sorgen i glädje förbytt
Med ar och med frukter sågs jorden sig smycka,
Då skyndade Hjalmar sig hem för att trycka
Sin långtande brud till sitt trofasta bröst,
Att byta des saknad i sällhet och tröst.

Helt nära hans hem kom den äldre Swen,
En granne och tryckte hans hand!
Wälkommen behjärtade yngling igen
Från striden i främmande land;
Lad Swen, sad' Hjalmar, men hur mår min flicka
Jag ilar till henne och snart skall hon blika
Med himmelskt förtjusande ögon på mig;
Du hindrar mig Swen, jag begriper ej dig.

Men Swen tog i betset och ryckte hans häst
Tillbaka, den ystra, ett steg,
Jag fruktar du blir ingen wälkommen gäst,
Här stannade Hjalmar och teg,
Bemanna dig yngling med mod för att höra
En tidning som hela din glädje skall föra;
Wet då att stön Gulda, försträckliga bud,
I dag är den stolte Sebastians brud.

O himmel! o afgrund! röt Hjalmar och slog
Förtwislad stålhandslarne hop;
Men endast du väntar jag träffar dig nog.
Och döf för den äldre rop,
I sporrstråd han red till den trolöfas hydda,
Der fönstren woro med blomkransar prydda
Och taket gaf genljud af gästernas sång,
Af harpors och bågares klang på en gång.

Här inträdde Hjalmar i krigarens strud
Och harporna tystna med hast.
Förgrymmad han går till den trolösa brud,

Då griper i brudkransen fast;
Han sliter den mildt ur de mörkbruna håren,
Så blef såsom låge hon rebau på båren
Satt Gulda med dödsstråc i bäfwande barm,
För bårande älskarens hämnande arm.

Men brudgummen höjde mot Hjalmar sitt swärd,
Men Hjalmar han swängde och sitt;
Då ropte han: usling att dö är du wärd,
Mitt swärd biter bättre än ditt.
Som lejon de kämpade emot hwarandra,
En stred för lifwet och af hämnd stred den andra
Som eld lysse ägonens gnistrande par,
Men segern än cwiß och oafgjord war.

Så flötte uug Hjalmar sin klinga med makt
I hatade motståndar'ns bröst,
Men denne åt honom re'n dödsfåret bragt,
Och blef och med röklande röst
Sjönk ynglingen ned wid förräderstans sida,
Som icke upphörde att gråta och qwida,
Då hon på den döende älsklingen såg,
Så stön som en afhuggen jernet han låg.

O, we mig! o, we mig! min Hjalmar jag swef,
Hon ropte och händerna wred;
Att swära är lätt men det är ingen lef
Att bröta så trolöst sin ed,
Och samwetsqwal lägrade sig kring des hjerta,
Och inom tre dagar hon dog utaf smärta,
Wid sidan of Hjalmar hon jordades då,
Ett brudpar i grafwen de bleswo ändå.

Hwar gång, säger sagan, när midnatten har
Sin stjernströdda florslöja sträckt
Kring jorden och styllt den med wingarnes par,
Går Gulda med silfwerhwit drägt
Kring kullen der ofta med Hjalmar hon sutit
Just der hon gjort eden hon trolöst har brutit,
Och sudar och klagar så ängslig och blef:
O, we mig! o, we mig! min Hjalmar jag swef.